І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 131. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ЛИПНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JULY 10, 1975 No. 131. VOL. LXXXII.

ЗВІТ КАНАДСЬКОЇ РАДИ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ ДАЄ НАДІЇ НА КОРИСНІ ЗМІНИ

Оттава. — У другій половині червня федеральний міністер І. Монро, який є відповідальний за справи багатокультурности в Канаді, предложив Палаті Послів річний звіт Канадської Ради Багатокультурности. Звіт був виготовлений Радою, яка складається із 101 особи, які заступають 47 етно - культур, включно з англійською і французькою. 52-сторінковий звіт, з 530 сторінками прилог і пояснень, був опублікований двома офіційними в Канаді мовами, англійською і французькою. Не виключене, що в майбутньому подібні звіти друкуватимуться також й другими 45 мовами.

У звіті, між іншим, стверджується, що Канада є націю меншостей, з яких найбільшими є англійська і французька. У звіті міністра І. Монро, дальше сказано, що канадці визнають культурну вартість вживання рідних мов і вможливлення для дітей поправно говорзити мовами, яких їхні батьки бажають їх навчати. Лінгвістична свобода для одиниці рідко зустрічається в сьогоднішньому світі. Рада надіється, — говориться в кінцевому реченні звіту, — що Канада, даючи таку свободу, дістане в заміну льояльність всіх громадян і не буде боятися за свою єдність.

В рекомендаціях Ради поручається, щоб з федеральних фондів оплачувати етнічне шкільництво, а також дораджується ввести іншомовні програми у радіо-передачах.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ЗГОЛОСИВ СВОЮ КАНДИДАТУРУ

Вашінгтон. — У вівторок, 8 липня, президент Джералд Форд офіційно заявив, що старатиметься в 1976-му році здобути номінацію Республіканської партії на пост президента ЗСА, „щоб закінчити працю, яку я розпочав". Хоча він не накреслив жадної конкретної теми його виборчої кампанії, ані не робив жадних політичних обіцянок, то сказав, що його кампанія буде „відкритою і чесною", тим натякаючи, що різнитиметься від кампанії колишнього президента Ричарда Ніксона з 1972 року, коли було багато нарушень виборчих законів. Президент Форд представив пресі 4-ох членів його виборчого комітету, а саме, голову Говарда Г. Келлавея, фінансового директо- Дейвида Пакарда, скарбника Роберта Мута і голову дорадчої ради Діна Бирча. Джералд Форд заявив, що його кампанія докаже виборцям, що він є Президентом всіх прошарків суспільства та що для нього добро держави важливіше від міжпартійної політики. У своїй офіційній заяві щодо кандидатури в 1976-му році президент Форд зовсім не заторкнув питання можливих республіканських і демократичних конкурентів на цей пост.

ПРЕДСТАВНИК СОВЄТСЬКОЇ АМБАСАДИ НАМАГАЄТЬСЯ ЗАПЕРЕЧИТИ ФАКТИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Міннеаполіс, Мінн. — На сторінках студентського щоденника „Міннесота Дейлі" з 18 червня в частині „Опініон" появилася стаття за підписом Валерія Ткаченка, службовця Інформаційного відділу совєтської амбасади у Вашінгтоні, який пише про „Невластиву підтримку для підривної діяльности". Стаття В. Ткаченка є насправді совєтською відповіддю на раніше опубліковані у тій же газеті статті про важку долю Валентина Мороза у Владимірській тюрмі і про ув'язнення українських жінок. Статтю про Валентина Мороза написав студент Андрій Каркоць, член Комітету Оборони Валентина Мороза і колишній голова місцевої Української Студентської Громади, даючи у тій статті широку інформацію про причини переслідування совєтськими режимниками Валентина Мороза, про його арешт, суд і умови, серед яких йому доводиться перебувати в тюрмі, де КГБ намагається його всіми засобами зломати фізично і морально. Ця стаття була опублікована ще 15 квітня ц. р., а 22 травня студентка Орися Каркоць і студент Євген Кміть, члени Української Студентської Громади при Міннесотському університеті опублікували статтю: „Совєти несправедливо в'язнять багатьох українських жінок". У цій другій статті розповідається про українських жінок - політичних в'язнів у совєтських тюрмах і концтаборах і про безосновні з легальної точки зору арешти і засуди. Стаття написана у зв'язку з відзначуванням Міжнародного Року Жінки. Крім того, А. Каркоць у газеті за 23 травня опублікував ще одну статтю, де ширше з'ясовує совєтську т. зв. національну політику і її трагічні наслідки в Україні.

Валерій Ткаченко у своїй відповіді застосовує типово совєтські прийоми виправдування совєтської політики терору, мовляв, йдеться тут про нібито „коляборацію" з ОУН за кордоном і з „українськими буржуазними націоналістами". Замість займати становище до справ і проблем, що їх видвигнули Андрій Каркоць, Євген Кміть і Орися Каркоць, він майже всю увагу скеровує на здогадну співпрацю українських націоналістів з нацистською Німеччиною. Щодо В. Мороза, то — за словами В. Ткаченка — А. Каркоць „повигадував" різні нібито факти і що доля Мороза далеко не така трагічна, як про це пишеться на Заході. За словами Ткаченка, на арешт і засуд Валентин Мороз „заслужив", бо виявився нібито співробітником ОУН і Ярослава Стецька, який, як пише він, „вислуговувався Гітлерові". В. Ткаченко цитує уривки з „Шляху Перемоги", а також наводить нібито заяву Я. Стецька про те, що „Мороз — це наш чоловік у большевицькому гнізді", щоб в цей спосіб ствердити „вину" В. Мороза і його нібито причетність до протисовєтської еміґрантської діяльности ОУН.

Коли ж йдеться про відносини на підсовєтській Україні, то вони, згідно з фантазіями Ткаченка, кращі бути не можуть. Він розписується про розвиток шкільництва в Україні, про видавничу справу, про культуру українських міст і сіл. При тому всьому він, як можна було цього надіятися, цілком промовчує питання русифікації України і українських шкіл, арештів і переслідувань, про що писали згадані на початку автори-студенти Міннесотського університету. Не дає він ніякої відповіді на закиди А. Каркоця про топтання прав окремих націй в СССР Москвою і російськими імперіялістами і шовіністами.

ПОМЕР ПАВЛО ВІРСЬКИЙ, СВІТОВОЇ СЛАВИ УКРАЇНСЬКИЙ БАЛЕТМАЙСТЕР

Київ. — Совєтське агентство ТАСС повідомило, що у вівторок 8 липня тут помер на 70-му році життя світової слави український балетмайстер і хореограф, художній керівник ансамблю танцю Української ССР Павло Павлович Вірський. З його смертю Україна втратила видатного хореографа і майстра українського народного танцювального мистецтва, під вмілою рукою якого народний український танець найшовся на рівні високої кляси театрального танцю в світі.

Павло Вірський народився 25 листопада 1905 року в Одесі. У 1927 році закінчив Одеський музично - драматичний інститут кляси балету, а також навчався в балетній школі Луначарського в Москві. З 1928 року був солістом балету і балетмайстром Одеського театру опери і балету, а також працював у театрах Києва, Харкова і Дніпропетровська. У 1937 році вже був художнім керівником і артистом Ансамблю народного танцю Української ССР. Як хореограф, Павло Вірський дебютував при підготові постановки балету „Карамньйола" В. Фемілїді, українського композитора з Одеси, для новоутвореного балету Станіславського. У роки війни, П. Вірський працював помічником директора Червоноармійського хору, очолюючи балетну групу ансамблю пісні і танцю. Від 1955 року очолював Ансамбль танцю Української ССР і власне на цьому становищі він здобув для себе найбільше визнання, створюючи у своїх постановках майстерні хореографічні композиції з життя українського народу. За свої досягнення на полі хореографії був відзначений в 1950 році Державною премією СССР, а в 1965 році — Шевченківською премією.

В 1962 році Ансамбль танцю Української ССР дебютував під його керівництвом у Ню Йорку в Метрополітальній Опері, здобуваючи загальне признання і високу оцінку фахових критиків. Джон Мартін писав тоді на сторінках „Ню Йорк Таймсу", що коли комусь навіть здавалося, що він вже бачив всі слов'янські ансамблі танцю, то в кожному випадку це була помилка і це кожний міг досвідчити, побачивши ансамбль П. Вірського. За словами американського критика, в цьому ансамблю не тільки кожен учасник міг виявити свою індивідуальність, але на ньому був „помітний високий особистий талант художнього директора і хореографа Павла Вірського".

Павло Вірський присвятив усе своє творче життя справі українського народного танцю, не зважаючи на те, що міг зробити може й кращу кар'єру у клясичному балеті, що його він сам ставив на першому місці, кажучи, що „клясичний танець є найвищою формою хореографії". Ансамбль танцю Української ССР під художнім керівництвом Павла Вірського за останню декаду відвідав цілий ряд країн світу. У всіх країнах цей ансамбль і Павло Вірський зустрічалися з дуже високою і позитивною оцінкою.

До Европи виїхала пластова прогулька „Слідами Одиссея"

Ню Йорк. — У вівторок, 8-го липня, вечором з Міжнародного летовища Кеннеді в Ню Йорку, відлетіла до Европи прогулянка під назвою „Слідами Одиссея", яка триватиме чотири тижні й відвідає Західню Німеччину, Австрію, Італію та Грецію. У прогулянці, якою провадять пл. сен. Дам'ян Ліщинський, ст. пл. Юрій Ігор Навлічко та інж. Дам'ян Кордуба, бере участь 44 хлопців і дівчат, з того 42 члени Пласту. Прогулянка візьме участь у святкуванні Українських Днів у Римі та буде гостем світової конференції Центрального Союзу Українського Студентства, яка проходиме в Мюнхені.

Прогулянка також відвідає такі міста та місцевості: в Австрії — Інсбрук; в Італії — Рим, Венеція, Фльоренція, Сорренто; в Греції — Атени, Метеорас і Пельопонес.

Між іншим, з рамени Головної Пластової Булави пл. сен. Дам'ян Ліщинський має обговорити з пластовими керівниками в Европі можливість приїзду до ЗСА більшої групи пластунів і пластунок з різних европейських країн, які прибули б сюди з нагоди відзначення 200-річчя Американської Незалежности. Ці пластунки і пластуни були б гостями в домах окремих українських родин, а також взяли б участь у пластових таборах і вишколах. Ці відвідини наших пластунів з Европи мали б на меті нав'язати ближчі зв'язки між ними та пластунами в ЗСА і Канаді.

ХРАМОВЕ СВЯТО ПАРАФІЇ УПЦ

Глен Спей, Н. И. — Будівельний Комітет української православної церкви св. Петра і Павла інформує, що в неділю, 13-го липня ц. р. тут на оселі „Верховина" відбудеться Храмове Свято, яке розпочнеться урочистою Службою Божою, яка буде відправлена о год. 11-й.

Г. Кіссінджер виїхав з новою місією до Европи

Вашінгтон. — В середу, 9 липня державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер повновно виїхав до Европи, де має відбути ряд зустрічей і нарад з метою відновити діялог між країнами-експортерами і країнами-імпортерами нафти, а також, зрушити з мертвої точки ізраїльсько-єгипетські переговоря. В рамках цієї европейської поїздки Г. Кіссінджер зустрінеться з французьким президентом В. Жіскаром д'Естеном, совєтським міністром закордонних справ А. Ґромиком, західньонімецьким канцлером В. Шмідтом та ізраїльським прем'єром І. Рабіном, який прибув з офіційною візитою до Західньої Німеччини.

Згідно з інформаціями, найважливішою буде зустріч Г. Кіссінджера з ізраїльським прем'єром, бо Ізраїлеві йдеться про з'ясування деяких умов проєктованого ізраїльсько-єгипетського договору. Англійська преса, між іншим, поінформувала, що Ізраїль готовий поступитися під натиском ЗСА і звільнити вимагану Єгиптом частину Синаю, включно з перевалами Мітла та Гіді. Підтвердження цих повідомлень немає, але є дані припускати, що Ізраїль таки піде назустріч вимогам Єгипту. В часі зустрічі з А. Громиком, Г. Кіссінджер має обговорити питання відновлення переговорів про обмеження атомового стратегічного узброєння і справу скликання заключної сесії Европейської конференції для справ безпеки і співробітництва.

Цієї суботи Владика Мстислав посвятить церковцю-пам'ятник на оселі Петра Войновського

Керговксон, Н.И. — В суботу, 12-го липня ц.р. о год. 10-й ранку розпічнеться церемонія посвячення церковці-пам'ятника у садибі сотн. Петра А. Войновського у Керговксоні біля Союзівки. Церковцю, яку сотн. П. Войновський збудував для прослави полеглих боєвиків ОУН і вояків Буковинського Куреня, посвятить в співслуженні численного духовенства Митрополит Української Православної Церкви в ЗСА Владика Мстислав. Співатиме хор УПЦ з Мейплвуду, Н.Дж., під дириґентурою Петра Шкварка. О год. 2:30 по полудні відбудеться на Союзівці в залі „Веселка" велика академія, участь в якій візьмуть: Микола Бігун — святочне слово, Дарія Гординська - Каранович — піяно, Тамара Лиховай — сольоспів, Оля Білозор-Цегельська — рецитація, Рафаїл Венке — скрипка, Михайло Шкварко — сольоспів, Квартет Бандуристів з Нюарку під керівництвом В. Юркевича. Торжества продовжуватимуться також в неділю і понеділок, 13 і 14 липня, та закінчаться буковинською зустріччю на Союзівці.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ОМЕЛЯНА МАЗУРИКА

Рим. — В приміщеннях Українського Католицького Університету св. Климентія Папи розпічнеться 10-го липня ц.р. виставка мистецьких творів українського маляра з Франції, Омеляна Мазурика.

Китай порівнює совєтську політику до гітлерівської

Пекінґ. — Лондонський „Таймс" передрукував частину коментара, який був опублікований китайською пресовою агенцією „Гсін - гуа" і в якому політику уряду Совєтського Союзу порівнюється з політикою Гітлера. В коментарі між іншим говориться, що генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв і його колеґи „перебрали мрію Гітлера про керівництво цілим світом". В повідомленні „Гсінгуа" далі говориться, що Совєтський Союз постійно готовиться до війни, як це робив Гітлер, а совєтське базікання про мир і мирну коекзистенцію має таку саму вартість, як колишнє запевнення гітлерівської Німеччини.

СССР не скасує еміґраційних обмежень в заміну за американські торговельні концесії

Москва. — На основі найновіших коментарів у „Правді" та „Сельской жізні" на тему перебування тут делеґації американських сенаторів, яку очолював сенатор Гюберт Гамфрі, можна зробити висновок, що совєтський уряд не погодиться на те, щоб змінити у будь-якій мірі свою еміґраційну політику, навіть якщо ЗСА погодяться піти Москві на дальші поступки і торговельні концесії. Не зважаючи на „теплу зустріч", приготовану для сенаторів і „приязні розмови" з різними совєтськими достойниками, включно з Брежнєвим, а навіть на такі удогіднення, як те, що сенаторам уможливлено конферувати з делеґаціями совєтських жидів, совєтська політика на відтинку еміґрації не змінилася і Москва готова змагатися за те, щоб дістати від ЗСА все їй потрібне, в нічому взагалі не поступаючися.

Згідно з інформаціями совєтських жидів, з якими зустрічалися американські сенатори, в СССР посилено всякі обмеження і супроти бажаючих еміґрувати стосується різноманітний натиск. Це знаходить свій конкретний вияв також у тому, що число осіб, які одержують візи на виїзд щораз то зменшується.

Газета „Правда" з 6 липня, інформуючи про відвідини сенаторів та їхні розмови в Москві, цілком не згадує навіть про те, що одним з важливих предметів розмов була справа еміґрації з СССР. Знову ж газета „Сельская жізнь" також з 6 липня опублікувала коментар Юрія Корнілова, який вже цілком відкрито написав, що не може бути мови про те, щоб Совєтський Союз акцептував будь - які умови зі зовні. Коментар Корнілова був перекладений на англійську мову і одночасно переданий закордонним кореспондентам агентством ТАСС, що вказує на офіційний характер заяви про еміґрацію. Американські сенатори, інформуючи про свої враження з розмови з Брежнєвим, продовжують висловлювати надії, що СССР таки змінить свою політику і піде на поступки. Совєтські коментарі появилися день після виїзду з Москви американських сенаторів, серед яких був також Джекоб Джевітс з Ню Йорку та лідер республіканців в Сенаті Гюз Скат.

БОГДАН ДЕЙЧАКІВСЬКИЙ — НОВИЙ ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАТОР УНС

Джерзі Сиі. — Організаційний Відділ УНС інформує, що відомий союзовий і суспільно - громадський діяч Богдан Дейчаківський з днем 1 липня ц.р. перейняв обов'язки обласного організатора УНС на Округи Клівленд, Чікаго, Детройт і Йонґставн.

Богдан Дейчаківський народився в селі Ямниця Станиславівського повіту. Українську державну гімназію закінчив в Станиславові і опісля до 1939 року був самостійним купцем в деревному промислі, а згодом став кооператором, не покидаючи своєї купецької професії. Від 1944 року був на еміграції в Німеччині, а від 1949 р. перебуває в ЗСА.

Богдан Дейчаківський завжди брав активну участь у суспільно - громадському житті. Він належав до Пласту аж до його розв'язання польською владою та був курінним 38 Куреня юнаків в Ямниці. Також був активним в сокільському і спортовому русі Станиславівщини, займаючи провідні становища. Був членом проводу Союзу Українських Купців і Промисловців Станиславівського повіту, а в Німеччині був членом Українського Допомогового Комітету в Розенгаймі. Від 1951 року Богдан Дейчаківський перебуває в Лорейні, Огайо, де допоміг закласти Відділ УККА, Українську Кредитівку і Український Народний Дім. Багато часу труду і праці присвятив Фондові Катедр Українознавства в Гарварді. Він був ініціятором створення філії того фонду в Лорейні був обраний головою того фонду і виконує ці обов'язки вже 14 років. Також є головою місцевого Відділу УККА і головою УНДому.

Богдан Дейчаківський

В союзовій праці Богдан Дейчаківський добився поважних успіхів як постійний організатор Клівлендської Округи в роках 1971-72, а опісля як секретар 233 Відділу в Лорейні, до якого в короткому часі приєднав понад 200 нових членів.

Фахова освіта, довголітня суспільно - громадська праця й стаж та союзова практика останніх років дають запевнення, що новий обласний організатор УНС Богдан Дейчаківський власною працею та допомогою для секретарів Відділів його области матиме поважні успіхи в організаційній праці УНС, що є рівночасно успіхом і для всієї громади.

В „УКРАЇНСЬКІЙ БРАЗИЛІЇ"

Репортаж д-р Теодозії Савицької

3

Після полудня на Великдень ми були з візитою у єпископа Єфрема, а відтак в парафії Різдва Божої Матері в о. Тараса Олійника, де любувалися ми гагілкам. У цій парафії чудово виводять гагілки, і в них беруть участь усі, хто прийде, а не лише вивчена група молоді. Тут сходяться люди, особливо молодь, з цілої Куритиби, одні, щоб виводити гагілки, а інші, щоб погомоніти, милуючись тим прегарним звичаєм. Враження прекрасне! Такого в нас у ЗСА не можна побачити, не можна пережити того, що переживаєте в Куритибі, слухаючи співи і вживаючися усім єством у велику, непереможної сили, українську традицію, яка збереглася аж до четвертого покоління.

ВІДВІДИНИ ПРОКАЖЕНИХ

Недалеко Куритиби є шпиталь, в якому приміщені пацієнти, хворі на проказу, серед них є кілька десятків українців. Цього року перший раз українці Куритиби на Великдень відвідали цих хворих. На заклик священиків парафіяни зложили велику кількість великоднього печива, писанок, м'ясива. З тим усім група людей, катехитки та священики відвідали хворих.

Отці відправили їм Службу Божу, а коли залунала могутня пісня Христос Воскрес, то розказували присутні, що такого плачу ніколи не чули, як цей з уст прокажених. Дуже зворушливий і болючий момент. Відтак на травнику в городі порозкладали свячене і хворі його з апетитом споживали. Було невимовно боляче дивитися на цей образ.

На жаль, мені не довелося бути свідком цього зворушливого переживання, але мене не хотіли туди взяти, мабуть тому, щоб не почати моїх відвідин в Бразилії таким прикрим моментом.

В. „ІНТЕРІОРІ"

Відсвяткувавши Великдень в Куритибі, вирушили ми в нелегку дорогу в далекі українські поселення, щоби побачити, як живуть там наші люди. Наша мета — відвідати інститути і родини стипендистів, щоби побачити їхні потреби, пізнати їхні проблеми.

Ідемо до Штату Санта Катаріна, де живе невелике число українських поселенців, бо українці головно осіли в штаті Парана. Ним ідемо добру половину дороги до нашої мети на цей день, місцевості Ірасема. В Парані красвиди гарні, природа цікава. Стрункі високі піньори прикрашують красвиди. Піньори — це дуже високе шпилькове дерево, його довгий і рівний стовбур не має зовсім галузок, щойно вгорі високо розлога і плоска корона. Це дерево родить дуже смачні горішки, що багаті на білок та вітаміни. Їх треба пекти і їсти теплими, мають смак каштанів.

З цього декоративного дерева велика користь для деревно - меблевої індустрії, воно добре надається на дошки, з яких роблять меблі. В Санта Катаріна це дерево не росте. Натомість там багато інших цікавих тропічних дерев, особливо пальм, гумовових дерев, каки та інших. Росте там, наприклад, філядендрон, що з нього роблять лік проти укушення гадюки; кажуть, що стебло тієї рослини витягає з рани отруту наче рурка, та багато людей, мовляв, в цей спосіб врятувалися від смертельного жала отруйної гадюки. Час до часу на полях бачимо квітне фіялковими квітами дерево „Алілуя", що цвіте саме під час Великодня.

(Продовження на стор. 3-ій)

Помер мистець Северин Борачок

Річмонд, Мейн (І. Д.). — Дня 8-го липня помер тут на 77-му році життя відомий наш мистець - маляр, св. п. Северин Борачок.

Народжений 1898 р. в Сороцьку на Поділлі св. п. Северин Борачок закінчив гімназію в Тернополі. В рядах Українських Січових Стрільців брав участь у визвольних змаганнях, студіював у листецьких академіях у Кракові та в Парижі, брав участь у численних мистецьких виставках збірних й індивідуальних. Його картини є у світових мистецьких ґалеріях. Похорони відбудуться в Річмонді в суботу, 12-го липня перед полуднем. Осиротив сестру Дарію Крохмалюк та брата Маріяна з родинами.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В авангарді поневолювання

В Москві відбулася „наукова конференція" для відзначення 40-річчя УІІ Конгресу Комінтерну, організації, діяльність якої була припинена з доручення Сталіна в той час, коли він був зацікавлений максимальною допомогою капіталістичного Заходу, а проти якого була спрямована політика Комінтерну. Це 40-річчя сучасні совєтські верховоди вирішили використати для того, щоб „відігріти" ідеали Комінтерну, вбираючи їх в шати „розрядки" на міжнародній арені зі засадою мирного співіснування країн з різними соціяльними системами. Провідною думкою цієї нібито „наукової конференції" було те, що міжнародний комунізм під проводом Комуністичної Партії Совєтського Союзу є „в авангарді боротьби за мир, соціяльне і національне визволення".

Речниками сучасної совєтської політики зі старими принципами і цілями цим разом були партійний ідеолог М. Суслов і секретар ЦК КПСС Б. Пономарьов, який минулого року давав „інструкції" західнім компартіям щодо „техніки захоплення влади" у буржуазних державах. Вже самий добір доповідачів на цю „наукову" конференцію свідчить про її справжній характер і мету. Зміст промов Суслова і Пономарьова до кінця розкриває справжні пляни кремлівських можновладців, які з одного боку говорять про „мирне співіснування країн з різними соціяльними системами", а з другого — вказують на „непереможний похід" визвольної боротьби, в авангарді якої нібито йдуть комуністичні партії, а в першій мірі КПСС.

М. Суслов накреслив у своїй промові п'ятипунктову програму акції, підкреслюючи, що історія є по боці міжнародного комунізму. Доказом на це, говорив він, є „розвиток антифашистської революції в Португалії, повалення режиму військової хунти в Греції, успіхи лівих сил у Франції, Італії, Японії, мовляв, перемога світового комунізму неминуча, бо капіталістичний світ не може перебороти внутрішніх протиріч. Здійснювання політики детанту („розрядки") у світі, що її заініціювало керівництво КПСС, — говорив Суслов, — це впевнений шлях „до остаточної перемоги".

У подібному тоні говорив також Б. Пономарьов, заявляючи, що немає вже у світі сили, яка могла б зупинити „невмолимий рух вперед велетенської матеріяльної сили у формі дійсного соціялізму, світового комуністичного і визвольного руху, що його репрезентують сьогодні десятки держав, партій, організацій".

Так собі Москва уявляє „детант" на практиці і такі надії покладають кремлівські верховоди на те, що їм таки вдасться „омотати" легкодушний Захід та забезпечити за собою перемогу з допомогою того ж Заходу. Немає сумніву, що в авангарді цього підступного походу є КПСС, і, звичайно, не в авангарді боротьби за мир і визволення, а за поневолення нині ще вільного світу, тобто за здійснення тих гасел, що їх на своїх прапорах мав Комінтерн, роковини якого урочисто відзначувано в Москві.

Для добра народу

Минулого тижня президент Джералд Форд підписав два дуже корисні законопроєкти, які, в цей час високого безробіття, дуже допоможуть великій кількості американських громадян.

У понеділок, 30-го червня, Президент підписав законопроєкт, який продовжує час тривання допомоги для безробітних із теперішніх 52-ох тижнів до 65 тижнів. Згідно з новим законом, безробітні одержать тепер фінансову допомогу — від 65 до 100 долярів тижнево — протягом 65-ох тижнів аж до кінця цього року, а від 1-го січня 1976-го року час тривання цієї допомоги залежатиме від рівня безробіття в даному стейті. Якщо б президент Форд не підписав того законопроєкту, то з 1-им липня цього року коло 250,000 безробітних перестали б одержувати кожнотижневі чеки, бо вичерпали б їхню 52-тижневу допомогу. В час, коли безробіття становить коло 9 відсотків всієї робочої сили, таке продовження часу тривання безробітної допомоги було конечно потрібне. Під час церемонії підписання цього законопроєкту, сам Президент, заявляючи, що хоча найгірша стадія економічної рецесії вже проминула і відтепер передбачається повільне поліпшення економічної ситуації, — підкреслив потребу допомоги безробітним.

Минулого тижня, в середу, 2-го липня, президент Форд також підписав компромісовий законопроєкт, що має на меті допомогти будівельній індустрії, яка протягом останніх кількох років потерпіла великі втрати, а також допомогти безробітним домовласникам сплачувати їхні гіпотеки і дати можливість великій кількості родин закупити власні доми. Згідно з цим новим законом, Уряд за 10 більйонів долярів закупить від приватних позичкових інституцій гіпотеки на теперішній відсотковій стопі, тобто 9 відсотках, а потенційні домовласники, які досі не могли покрити цієї високої стопи, тепер зможуть одержати ці гіпотечні позички від Уряду, але вже тільки за 7.5 відсотка. Новий закон допоможе не тільки потенційним домовласникам, але також цілій будівельній індустрії, бо, як твердять речники Конґресу і Білого Дому, закон спричиниться до побудови і продажу коло 300,000 нових домів. Це повинно також створити багато нових затруднень, що зменшить кількість безробітних.

Закон також запевняє, що безробітні домовласники за відносно низькі відсотки протягом 2-ох років зможуть одержувати від Уряду 250 долярів позички місячно на сплачення їхніх гіпотек. Таким чином, закон має також на меті не допустити до того, щоб різні фінансові установи замикали гіпотеки особам, які довгі роки вкладали тяжко запрацьовані гроші в закупівлю своїх домів, а тепер могли б втратити їх тільки тому, що тимчасово опинилися без праці.

Минулого тижня президент Форд зробив два добрі рішення, бо обидва підписані ним законопроєкти, стали законами для добра народу.

ВИСТУП АЛЕКСАНДРА СОЛЖЕНІЦИНА У ВАШІНГТОНІ: ЗАСУД ЗЛОЧИННОГО КОМУНІЗМУ, ДОКІР НЕНАСИТНОМУ КАПІТАЛІЗМОВІ, ПЕРЕСТОРОГА ДЛЯ СВІТУ

Вашінґтон. — Як уже коротко інформовано „видворений" із Совєтського Союзу російський письменник-дисидент, нобелівський лавреат Алексадер Солженіцин, який приїхав на відвідини до ЗСА на запрошення Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій, виступив тут 30-го червня на багатолюдному прийнятті з доповіддю, гостро засуджуючи злочинний комунізм та не менш гостро дорікаючи західньому капіталізмові за самогубну допомогу тій злочинній совєтській системі з єдиного бажання — матеріяльної наживи, та перестерігаючи Америку і світ перед катастрофальними наслідками такого поступування. З уваги на важливість тверджень А. Солженіцина та стажу і впливу доповідача, як і на форум, на якому він виступив, передаємо повний текст його доповіді в українському перекладі із звукозапису.

СЛОВО А. СОЛЖЕНІЦИНА

1

Більшість приявних тут сьогодні — люди праці, творчого труда, і сам я, пропрацювавши в житті чимало років каменярем, ливарем, чорноробом, і від імени всіх тих, хто ділив зі мною підневільний труд, як ці два колишні в'язні ҐУЛаґу, яких Ви тепер бачили... і від тих, хто сьогодні працює в нашій країні в поневоленому стані... — я можу почати сьогоднішню промову зверненням: Брати! Брати по праці!

Не забуваючи і численних почесних гостей, які присутні тут, додамо: пані і панове!..

„Пролетарі всіх країн — єднайтеся!" — це гасло: хто із Вас, хто із нас не чув цього гасла, котре звучить над землею вже сто двадцять п'ять років... і сьогодні Ви можете знайти його на будь-якій совєтській брошурі і на кожному числі газети „Правда". Але ніколи керівники комуністичної революції у Совєтському Союзі не застосовували цих слів щиро та в повному їх значенні. Коли наростає за десятиріччя багато брехні, то ми вже забуваємо ту корінну, основну брехню, котра є не на листі дерева, а біля його коріння. Тепер майже неможливо вже згадати і повірити... Я нещодавно спеціяльно опублікував, знову перевидав брошуру тисяча дев'ятсот вісімнадцятого року. Це докладний запис зібрання всіх представників петроградських заводів і фабрик, того міста, яке у нас називають колискою революції. Повторюю, це був березень 1918 року. Минуло всього чотири місяці після Жовтневої революції — і всі представники петроградських фабрик і заводів — проклинають комуністів, які обдурили їх у всіх відношеннях. І більше того, не тільки залишили в холоді і голоді Петроград і самі втекли з Петрограду в Москву, але розстрілювали із кулеметів на заводських дворах робітничі натовпи, які вимагали вибору незалежних фабрично-заводських комітетів. Я нагадую, — це був березень вісімнадцятого року. Тепер вже рідко хто може реставрувати в пам'яті: і придушення Петроградського страйку робітників у тисяча дев'ятсот двадцять першому році, і Колпинський розстріл двадцять першого року... Серед того керівництва, серед ЦК, що керував комуністичною партією на початку революції, всі були інтеліґенти-емігранти, які приїхали на вже розпочаті заворушення в Росії робити комуністичну революцію. Один із них був справжній робітник — токар високого розряду до останнього дня свого життя... Це був Алєксандер Шляпнікoв. Хто знає тепер це ім'я? Власне тому, що він був виразником справжніх робітничих інтересів серед комуністичного керівництва... Роки перед революцією, там в Росії керував усією комуністичною партією, керував власне Шляпніков, а не Ленін, який був на еміграції... У двадцять першому році він очолив робітничу опозицію, котра доводила, що комуністична верхівка зрадила, зрадила робітничі інтереси, зневажає пролетаріят, пригноблює пролетаріят і переродилася в бюрократію. Шляпніков щез і канув. Він був заарештований потім пізніше, а тому, що тримався стійко — розстріляний у тюрмі, й ім'я його можливо багатьом сьогодні тут навіть невідоме. А я нагадую: перед революцією, на чолі комуністичної партії Росії — стояв А. Шляпніков, а не Ленін.

З того часу робітнича кляса ніколи вже не могла відстояти свої права. І на відміну від усіх країн Заходу наша робітнича кляса дістає лише те, що їй дають, вона дістає тільки подачки. Вона не може захистити найпростіших своїх побутових інтересів і найменший страйк, з приводу зарплати чи побутових умов, розглядається як контрреволюція. Дякуючи закритості совєтської системи, Ви ніколи не чули, правдоподібно, ні про текстильний страйк у 1930 році в місті Іванові, ні про робітничі заворушення у 1961 році в містах Александрові, Муромі. Ані про значне робітниче повстання у Новочеркаську в 1962 році, ось вже в хрущовські часи, після всіх відлиг. Про цю історію буде докладно незабаром надруковано у Вашій країні... у моїй книзі „Архіпелаг ҐУЛаґ", том третій... Це була історія, коли робітники пішли мирною демонстрацією до міськкому партії з портретами Леніна, прохаючи змінити економічні умови. По них відкрили кулеметний вогонь і автоматний і танками розганяли натовп, і навіть своїх поранених і забитих жадна сім'я не посміла взяти: їх всіх таємним способом усунули...

Власне тут присутнім мені не треба пояснювати, що в нашій країні, після революції ніколи не бували і не існують вільні профспілки. Вільно керівникам британських трейд-юнійонів бавитися в цю негідну гру, їхати робити візити уявним профспілкам і... напоюватися на зустрічні візити. Але Американська Федерація Праці — Конґрес Індустріяльних Організацій ніколи не піддавались цим ілюзіям, ніколи... американський робітничий рух ніколи не давав себе осліпити і прийняти рабство за свободу. І я сьогодні від усіх наших пригноблених дякую Вам!.. Коли мудреці і ліберальні мислителі Заходу, забувши значення слова „ліберті", присягались тут на Заході, що в Совєтському Союзі жадних концентраційних таборів взагалі не існує, — Американська Федерація Праці опублікувала в 1947-му році мапу, мапу наших таборів. І від всіх в'язнів того часу я дякую американському рухові!.. Але подібно до того, як ми вже відчуваємо себе з Вами союзниками, існує й інший союз... На перший погляд чудний, дивний, а якщо вдуматися, так навіть дуже обоснований і зрозумілий. Це союз наших комуністичних вождів і Ваших капіталістів... Цей союз не новий. Нині живий і здоровий і дуже прославлений Арманд Гаммер поклав початок, зробив першу розвідку ще при Леніні, в найперші роки революції. Розвідка виявилася надзвичайно успішною, і з тих часів відбувається — всі ці п'ятдесят років — ми спостерігаємо безперервну, постійну підтримку з боку бизнесменів Заходу, які допомогли совєтським комуністичним вождям, їх незґрабній, безглуздій економіці, котра не могла б ніколи дати раду сама зі своїми труднощами, безперервну допомогу матеріялами і технологією. Найзначніші побудови першої п'ятирічки були створені виключно за допомогою американської технології і матеріялів. І сам Сталін визнав, що дві третини всього необхідного одержано із Заходу. І якщо сьогодні Совєтський Союз має могутні військові і поліційні сили, при країні, за сучасними мірками жебрацькій, — ці сили він має для придушення нашого руху свободи в Совєтському Союзі, — то ми також повинні дякувати, але в цім разі дякувати західньому капіталові.

Я нагадаю недавній випадок. Деякі із Вас читали в газетах, а інші могли перечитати. З ініціятиви Ваших бизнесменів була влаштована в Москві виставка кримінологічної техніки, тобто найновішої, якнайновішої, витонченої техніки, яка призначена у Вас для ловлення злочинців, для підслухування, підглядання, фотографування, вислідкування, розпізнавання злочинців, вони повезли в Москву на виставку і поставили, щоб совєтські каґебісти могли вивчати... Немов би не розуміючи, яких порушників, кого буде ловити КҐБ... Совєтський уряд надзвичайно зацікавився цією технікою і вирішив купити її, і Ваші бизнесмени охоче почали продавати. І тільки коли тут окремі тверезі голоси зчинили галас, зупинили гендель, продаж не відбувся, тільки таким чином... Але треба знати сприт КҐБ: не то що два-три тижні треба було стояти цій техніці у совєтських приміщеннях, під совєтською охороною, достатньо було двох-трьох ночей, щоб каґебісти там вже роздивилися і перекопіювали... І якщо у нас сьогодні відбувається ловитва людей з найкращою, з найдосконалішою технікою, то я сьогодні теж можу подякувати Вашим західнім капіталістам!

Це те, що майже незрозуміле людському розумові: ота спалююча жадоба наживи, яка губить всі межі розуму, будь-які межі самообмеження, будь-яку совість, тільки б дістати гроші... І я повинен сказати, що Ленін передбачав все це. Ленін, який більшу частину життя прожив на Заході, а не в Росії, взагалі знав Захід краще ніж Росію, — він завжди писав і говорив, — що західні капіталісти зроблять все, щоб укріпити економіку СССР. Вони будуть змагатися один з одним, щоб продати нам дешевше, продати швидше, щоб Совєти купили власне у цього, а не в того. Він казав: вони все нам самі принесуть, не уявляючи собі свого майбутнього. І в тяжкі хвилини, на партійному з'їзді в Москві, він сказав так: „Товариші, не впадайте

(Продовження на стор. 3-ій)

Микола Бараболяк

МІЖНАРОДНЕ ЗАВТРА — І НАШІ ПЕРСПЕКТИВИ

3

(Порядком дискусії)

Одинокою логічною альтернативою є співпраця з метою виелімінувати причини невдоволення всіх „гнаних і голодних". А їх нині у світі удвоє більше чим тих „ситих і благоденствуючих".

3. ОПЦІЇ „ВЕЛИКИХ ПОТУГ" У КОНФРОНТАЦІЇ З „ГОЛОДНИМИ" НАРОДАМИ

Єдиний розумний шлях уникнути атаки з боку „голодних" — це щира співпраця „ситих" народів, щоб наситити і сяк-так задовольнити „голодних".

Обі супер-потуги вели і ведуть широкі „допомогові" акції, але кожна з них діє з егоїстичних мотивів, не так щоб допомогти „нерозвинутим" народам стати на власні ноги і засісти у народів колі як рівні з рівними, а радше, щоб перетягнути ті народи у свій ідеологічний табір. Найпопулярнішою формою допомоги було і є постачання зброєю, щоб „тубільці" били тою зброєю ідеологічного противника держави — „добродія".

Та останніми часами постачальники зброї переконуються, що ця форма допомоги — це втоплені гроші.

Про те ЗСА так боляче пересвідчились у Індокитаю, СССР на близькому Сході і Кубі. Не згадуючи вже про мільярди, що ЗСА запропастили у Індокитаю, навіть СССР діждався того, що совєтських „дорадників" випрошено з Єгипту і В'єтнаму теж, маневруючи між СССР і Китаєм, ігноруватимуть обі ці сили. Тому СССР вже не такий щедрий у допомозі „нерозвинутим" народам, як бувало раніше, а американський Конґрес ставиться просто вороже до такої „допомогової" акції.

Не тільки в Вашінґтоні але і в Москві переводиться переоцінка політики конфронтацій через „уповноваження" (ву рґоху), як це ділось досі, і обі сторони готові відкликати свої сили з тих „третіх" фронтів. Правда, Москва може похвалитися деякими успіхами в конфронтації із ЗСА в Індокитаю, але кремлівські лідери зарозумні, щоб не бачити, що виеліміновування впливу ЗСА на Далекому Сході не є в дійсності в інтересі Кремля, бо далекосхідні держави, як Філліпіни, чи Сіям, перебігають радше до „сусіди" — Китаю, чим до Москви. Словом, оті великопотуги умудрюються, що де два б'ються, там третій користає, а тим третім буде не тільки досі все ж таки „голодний" Китай, але й інші „голодні" народи.

4. СВІТ — ҐЛЬОБАЛЬНЕ СЕЛО

Могутні і сильні наших часів мусять по волі чи неволі умудритись до того, що основні зміни у відношенні між „могутніми" і „слабими" є діялектичною неминучістю. Вони мусітимуть змінити свою політику насилля не тому, що вони подобріли, а тому, що розвиток подій у міжнародних стосунках приневолить їх це вчинити, щоб спастись перед власною загибеллю. Людство щораз ясніше переконується, що це не фраза, що світ став нині „ґльобальним селом". А в селі не вдасться в нинішніх часах утримати такий стан, що четвертина ситих багатіїв накидала б економічні і політичні умовини решті села.

Знавці міжнародних стосунків переводять дуже переконливі паралелі між теперішніми економічними і політичними відношеннями між народами у людській світовій спільноті, а такими ж відношеннями, що існували в XVIII і XIX ст. ст. внутрі нині „розвинутих" країн. Вони доходять до висновку, що як у тих країнах розвиток у напрямі економічної і політичної еквалізації був натуральним результатом індустріялізації і розвитку засобів комунікації — так і в ґльобальному маштабі той же сам хід розвитку подій повториться, і він неминучий.

Ще в XIX ст. могла в межах „розвинутих" країн існувати глибока прірва між „маючими" і „немаючими", палати поруч „халуп". Під тиском ліберальних і соціялістичних течій протягом останнього півсторіччя майже виеліміновано крайню нужду в Західньому світі, розбудовано сильну середню клясу, а для тих, що все ж таки в рамах вільної господарки не вміли себе достатньо матеріяльно забезпечити, для тих залишків „голодних", уведено систему, відому нині як welfare state — „добродійну державу". В межах держав крайня нужда і соціяльна нерівність могла існувати тільки так довго, доки — завдяки розвиткові засобів інформації і комунікації — „голодні" на хліб чи соціяльну справедливість не усвідомили собі потенціял власної сили.

(Продовження буде)

Анатоль Вовк

НОВИЙ АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

(Огляд словника Подвезька і Балли)

7

3) Особливого відзначення вимагає факт, що хоч словник є ліпший від свого попередника у багатьох аспектах, не видно у ньому жадного поліпшення щодо якости української мови. Він не менше поросійщений від першого видання з-перед 27 років, а навіть мабуть, більше. Це видно у наявності, в ролі „синонімів", деяких росіянізмів, яких не було у першому словнику.

Особам, що досі користувалися словником першого видання радимо набути друге, хоч би задля його реєстру, поширеного потрібними словами широкого вжитку. Новим словником, одначе, треба користуватися дуже критично, як і його попередником. Обох словників ніяк не можна вважати нормативними щодо української мови. Тому переклади, які уживачеві видаються непевними, чи росіянізмами, треба перевіряти в інших словниках: Голоскевича, Грінченка, а навіть у менше поросійщеному „Російсько - українському словнику" з 1968 р. (тритомному). Очевидно, правопис українських слів, в сумнівних випадках, слід перевіряти у словниках Голоскевича, Нитченка, а для тих чужих слів, що їх там немає, у словниках А. Орла та Бойкова й інших.

Для робітника пера, який звичайно є у поспіху, така самоконтроля є забарна та докучлива. Все таки, вимога писати, а вже зокрема для масового читача, мовою вільною від росіянізмів є доцільна, оправдана та конечна.

ПРОТИДІЯ РУСИФІКАЦІЙНОМУ ВПЛИВОВІ ПОДВЕЗЬКОВИХ СЛОВНИКІВ

Немає виглядів на це, щоб українці в діяспорі змогли опрацювати та видати англо-український словник обсягу нового Подвезькового словника і тим протидіяти його некорисному русифікаційному впливові на мову еміґрації. На це не тільки нема фондів, але й лексикографів, спеціялістів обох мов, які могли би присвятити цій справі роки морочливої, забарної і „невдячної" праці, якої вимагає укладання великого словника.

Все ж таки дещо у нашій громаді робиться для того, щоб хоча частинно дати відсіч лінгвіцидові, що має місце в нашій батьківщині і проявляється у „радянських" словниках. Маємо на думці появу англо - українських словників малого обсягу, які дають словництво якоїсь одної галузі знання, або дають переклади вибраних гасел англійського словництва. Початок такої праці зроблено два роки тому і вона, хоч і помалу, йде вперед.

Автори цих словників, ентузіяст словникової та термінологічної справи, стараються відсіяти зерно від полови в „радянських" виданнях, використати багатющі надбання нашого словництва років 1922-1932 та дати громадянству справжні українські назви і терміни до вжитку та закріплення у мові.

Ці словникові видання, у хронологічному порядку, такі: 1) Англо - український словник вибраних термінів і назв укладений автором оцих рядків. Словник виходить окремими зшитками, як вкладка до журналу „Вісті українських інженерів", від червня 1973 р. Видає його Т-во Українських Інженерів навпіл з Українським Термінологічним Центром. Досі появилося 5 таких часток, разом 56 сторінок.

2) Англійсько - український словничок, що друкується частинами у журналі „Жіночий світ" у Канаді, від липня 1974 р. Автором словничка є мґр Наталія Чапленко. Він доведений досі до літери С (англійської).

3) Летунський словник авторства інж. Михайла Пежанського вийшов з друку в грудні 1974 року. Цей невеликий англо - український словник започаткував серію видань „Матеріяли до української термінології", що її плянує видати Український Термінологічний Центр.

Перше з названих словникових видань має виразний корективний та доповняльний характер до „радянських" загальних та термінологічних словників, а зокрема до словників М. Подвезька. „Словник вибраних термінів і назв" крім рекомендованих перекладів містить також і небажані, поросійщені відповідники, ясно відмежовують одні від одних. Таким чином уживач словника довідується також, яких слів він повинен уникати.

Найбільше, одначе, допомічним для людини, що хоче за словами покійного поета Максима Рильського, „полоти бур'ян" на мовному полі, повинен би стати, ще один словник, працю над яким тільки започатковано. Це „Словник росіянізмів і архаїзмів", небажаних в українській мові. Він міститиме окрім рекомендованих замісників поодиноких росіянізмів також інформацію про ступінь поширення даного росіянізму, тобто про те, чи даний росіянізм в УССР примусовий, чи тільки вибірний, необов'язковий.

Треба сказати, що вищезгадані словникові праці й почини не мають досі, так виглядає, належного зрозуміння серед великої більшости нашої інтеліґенції. Це, не зважаючи на це, що наша преса щоразу приносить нові вістки про нищення самобутности нашої мови під совєтами та статті і резолюції про потребу нашої протидії. На жаль, одні і ці самі одиниці не мають можливости працювати над словниками і одночасно вести акцію, щоб здобути розголос і видавничі фонди для своїх праць. Для прикладу, через брак фондів і спонзорів лежить не виданим Англо-український словничок кольорів.

При добрій волі та підтримці громади ці й подібні словникові видання повинні знайти дорогу до рук кожного працівника пера, учителя, інтеліґента. Тоді вони сповнять одно із своїх основних завдань, — стримати росіянізацію нашої мови у діяспорі „радянськими" виданнями та дати допомогу борцям за самобутність нашої мови на рідних землях.

(Кінець)

Звіт Громадського Комітету

З ПЕРЕВІРКИ КАСОВОГО ДІЛОВОДСТВА КОМІТЕТУ ОБОРОНИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

(1. VII. 74 — 21. IV. 75)

Тому, що Комітет Оборони Валентина Мороза не мав в своєму складі формально вибраного органу для перевірки його касового діловодства, і тому, що цей Комітет, як громадська установа, хотів, щоб його касове діловодство було перевірене громадським чинником з-поза його членства, координатор Комітету Андрій Чорнодольський запросив для цієї цілі Громадський Комітет у такому складі: ген. Петро Самутин, о. прот. Петро Будний, інж. Богдан Саламаха і д-р Юрій Старосольський.

Цей Комітет зійшовся на перше засідання 16-го травня 1975 року в год. 7 вечора в приміщенні парафії св. Андрія Первозванного в Вашінгтоні. Комітет оформився в такому складі: голова — Ген. Петро Самутин, секретар — д-р Юрій Старосольський.

Комітет відбув три засідання, а саме: 16-ого, 21-ого та 28-ого травня 1975 р., кожний раз вечорами в тому самому приміщенні. На кожному засіданні був присутній координатор Комітету Оборони Валентина Мороза, п. Андрій Чорнодольський, який давав потрібні вияснення.

Громадський Комітет дістав до перевірки книги приходів і видатків, рахунки, квитки, посвідки, картотеку жертводавців, переписку із збірщиками і жертводавцями та інші документи, які відносились до фінансового діловодства.

Громадський Комітет перевірив докладно книги прибутків і видатків, перевіряючи кожну вписану позицію і відповідну прилогу та підсумовуючи вписані квоти. У сумнівних випадках, Комітет вимагав додаткового вияснення, яке завжди одержував.

Перевірка книги прибутків була утруднена тим, що Комітет Оборони Валентина Мороза не мав однорідних квитарів, а окремі вписи були документовані різними прилогами: збірковими листами в цілості, індивідуалізованими вписами окремих датків з лист, листами, квитками тощо. Це було зумовлене способом, у який відбувалися збірки. Але кожний впис був доведений таким або іншим документом. Все таки, для яснішої перевірки було б добре, коли б усі прибуткові позиції, в додаток до різних документів і записок, мали однорідні стандартні квитки, які теж мали б число відповідної позиції в книзі прибутків. Усі датки в п'ять долярів або вище були потверджені жертводавцям окремими листами. Громадський Комітет ствердив, що усі вписи в книзі прибутків були документовані.

Книга видатків мала 390 позицій і всі вони підтверджені таким самим числом квитків.

У висліді перевірки Громадський Комітет ствердив, що касове діловодство Комітету Оборони Валентина Мороза за час від 1-ого липня 1974 до 21-ого квітня 1975 р. було ведене в порядку і усі вписи в книгах прибутків і видатків були підтверджені відповідними доказовими документами.

На підставі книг і документів стверджено, що Комітет Оборони Валентина Мороза мав у звітовому часі:

Прибутки — 27,566.26 дол.
Видатки — 25,448.93 дол.
Сальдо — 2,117.33 дол.

Вашінгтон, 28-ого травня 1975 р.

ген. Петро Самутин (в.р.)
Голова

д-р Юрій Старосольський (в.р.) Секретар

о. прот. Петро Будний (в.р.)
Член

інж. Богдан Саламаха (в.р.)
Член

В Арґентині припинено загальний страйк профспілок

Буенос Айрес. — Після того, як у вівторок, 8 липня, арґентинський президент Ізабелля Мартінез де Перон погодилася на вимогу 3-мільйонової Генеральної Конфедерації Робітників, щоб заробітні платні більшої кількости робітників таки були підвищені на 100 відсотків, лідери цієї профспілки, яка досі була головною підпорою пероністського руху, припинили свій загальний страйк, який розпочався минулого понеділка. Страйк розпочався з огляду на те, що президент Перон хотіла обмежити підвишки до 50 відсотків, бо в країні існує економічна криза, а робітники вимагали, щоб ці підвишки доходили до 130 відсотків, бо твердили, що інфляційний зріст в цінах вимагає того. В додатку, робітничі спілки і опозиційні партії вимагали усунення міністра суспільної опіки Хозе Льопеза Реги, який також є особистим секретарем президента Ізабеллі Перон. Щоб задовольнити вимоги робітників і опозиції, цілий кабінет зрезиґнував у неділю, 6 липня, але президент Перон ще не призначила нового кабінету.

ВИСТУП СОЛЖЕНІЦИНА...

(Продовження зі стор. 2-ої)

в паніку, коли нам буде дуже погано, ми дамо буржуазії мотузку, і вона сама повіситься". І тоді Карл Радек, може знаєте, був такий меткий дотепник, сказав: „Володимире Іллічу, але звідки ж ми наберемо стільки мотузок щоб уся буржуазія повісилася?". І Ленін без труднощів відповів: „А сама буржуазія нам їх і продасть"... Десятиліттями — двадцяті, тридцяті, сорокові, п'ятдесяті роки, вся совєтська преса писала: „Західній капіталізме, тобі кінець! Ми тебе знищимо!" Але капіталісти немов би не чули, вони не можуть збагнути, вони повірити цьому не можуть. Нікіта Хрущов приїхав сюди і сказав: „Ми вас поховаємо!" — вони не повірили, вони сприйняли це як жарт. Тепер, звичайно, у нас там стали розумніші, тепер не кажуть —ми вас поховаємо, тепер кажуть розрядка... Нічого не змінилося в комуністичній ідеології, і цілі лишились ті ж, але замість простодушного Хрущова, який не вмів тримати язик за зубами, тепер говорять „розрядка".

Для того, щоб збагнути це питання, я дозволю собі зробити маленький історичний огляд історії подібних відносин ,котрі називалися в різні періоди то торгівлею, то стабілізацією положення, то визнанням дійсности, то ось розрядкою Ці відносини мають історію принаймні сорок років. Я хочу нагадати Вам, з якою системою вони почалися. Ось з якою. Це була система, яка:

— прийшла до влади шляхом збройного перевороту;

— розігнала Установчі Збори;

— скапітулювала перед Німеччиною — спільним тоді противником;

— запровадила безсудну розправу, ЧК, розправу без будь-якого суду;

— здавлювала робітничі страйки;

— нестерпно грабувала село до селянських повстань, а коли відбувалися селянські повстання — душила їх кров'ю;

—розгромила Церкву;

— довела до прірви голоду двадцять губерній країни.

Це – славнозвісний Волзький голод 1921 року. Дуже типовий комуністичний засіб: добиватися влади, мало рахуючись з тим, що падають продуктивні сили, що не засіваються поля, що припиняються заводи, що країна попадає в голод, в злидні, — а коли настає голод і злидні, то просить (гуманістичний) людяний світ допомогти нагодувати цю країну. Ми сьогодні бачимо це у Північному В'єтнамі, ось вже у Портуґалії до того прямує, і так було в Росії в 1921-му році. Коли трилітньою громадянською війною, що її почали комуністи (це було гасло комуністів „громадянська війна", це була мета Леніна — громадянська війна, читайте Леніна — це було його завдання і гасло), коли зруйнували Росію громадянською війною, — попросили Америку: — „Америко, нагодуй наших голодних!" — і, дійсно, щедра, великодушна Америка нагодувала наших голодних. Була створена так звана АРА — Американська адміністрація допомоги, очолив її тоді майбутній... тепер вже покійний Ваш президент Гувер. І, дійсно, багато мільйонів російських жителів врятувала ця ваша організація. Але яку вдячність Ви дістали? У СССР не тільки постаралися із народної пам'яти стерти все це, майже неможливо тепер у совєтській пресі знайти спогади, що була така АРА. Але почали впевняти, що це була хитра шпигунська організація, мовляв, це був хитрий задум американського імперіялізму, щоб обплутати Росію шпигунською сіткою.

Я повторюю, продовжую:

— це була система, котра запровадила перші в світі концентраційні табори;

— це була система, яка у XX столітті перша запровадила систему закладників, тобто брати не того, кого переслідують, а брати його родину, або просто брати приблизно когонебудь і розстрілювати їх. Ця система закладників і переслідування родин існує і сьогодні, вона і сьогодні є найсильнішим знаряддям переслідування, тому, що найвідважніші люди, які не бояться за себе, можуть затремтіти від загрози для своєї родини;

— це була система, яка перша впровадила, до Гітлера, задовго до Гітлера, фальшиві оголошення про реєстрацію, тобто, що ось такі і такі повинні з'явитися на реєстрацію. Вони приходять реєструватися, а їх забирають на знищення. У нас тоді не було, за технікою, газових камер, у нас застосовувалися баржі, в баржі напихали по сотні, по тисячі людей і затоплювали їх;

— це була система, яка обдурила трудящих у всіх своїх декретах; в декреті про землю, в декреті про мир; в декреті про свободу преси;

— це була система, яка знищила всі інші партії. Я прошу Вас зрозуміти: вона знищила не просто партії, не розпустила їх, але членів знищила, всіх членів інших партій знищила, ось так вона їх знищила;

— це була система, яка перевела геноцид селянства: п'ятнадцять мільйонів селян було відіслано на знищення, — система, яка впровадила кріпацьке право, так званий „паспортний режим";

— це була система, котра в мирний час на Україні штучно викликала голод. Шість мільйонів людей померло від голоду на Україні в 32-33 році на самому краї Европи! В Европі померло, і Европа не зауважила, і світ не зауважив... Шість мільйонів людей!

Я міг би продовжувати це перераховування, одначе, я повинен зупинитися. Я зупиняюся, тому що я дійшов до 1933 року. Це був той самий рік, ось із усім оцим підсумком, з усім, що я перелічив, коли Ваш президент Рузвельт і Ваш Конґрес визнали цю систему гідною дипломатичного визнання, дружби і допомоги. Я нагадую, що великий Вашінґтон не погодився на визнання французького Конвенту із-за його звірств. Я нагадую, що і в 1933 році у Вашій країні лунали голоси проти визнання Совєтського Союзу. Одначе, визнання здійснилося, і тим було започатковано і дружбу і, незабаром, військовий союз.

(Продовження буде)

Працівники радіо „Вільна Европа" заповіли страйк

Мюнхен. — Ассосіейтед Пресс інформує з Мюнхену, що працівники відомої радіостанції „Вільна Европа" заповіли були в суботу, 5-го липня ц. р. страйк, який мав розпочатися в понеділок, 7-го липня. Цим 24-годинним страйком працівники радіо бажали запротестувати провн масового звільнення робітників дирекцією. В інформації говориться, що в новому бюджетовому році, який розпочинається в липні, буде звільнено 15 відсотків робітників радіо „Вільна Европа" і „Свобода". Звільнення охопило б приблизно 300 осіб.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

В „УКРАЇНСЬКІЙ БРАЗИЛІЇ"

(Продовження зі стор. 1-ої)

При дорозі продавці бананів, особливо малі діти, виходять на дорогу, простягають руку з бананами в сторону проїжджаючих авт, заохочують в цей спосіб до купна. Де-не-де більша торгівля: на дрючках висять мішечки з мукою, фасолею, рижем, пляшки з якимсь питвом та ще інші продукти.

Стрічаємо темношкірих тубільців, вони, як нас інформують, живуть бідним, примітивним життям і не люблять працювати, живучи, так би мовити, з ласки природи: банани, піньори, какі, бакаші, бульбовите коріння рослини, подібної до бараболі, — усе те росте саме, тож ці тубільці — „кабукри" живуть життям птиць, що „не сіють і не орять", а збирають...

Ми здається, в'їхали на неправильну дорогу, тож вступаємо до придорожньої сільської крамниці „венди", щоби впевнитися, куди нам їхати. Така „венда" — то родинне підприємство, і звичайно мати з дітьми в ній продає, а за прилавком може бути і немовлятко в колисці. Продають там усе, навіть алькогольні напої, що їх у Бразилії люди собі „не шкодують". Кажуть, що п'янство, на жаль, поширене тут і серед наших людей.

Отець Сергій, який нас віз, розказував про надзвичайно важкі часи, які приходилося переживати нашим першим поселенцям, які, обдурені нечесними агентами, поїхали до Бразилії на горе і нужду. Скинули наших бідних поселенців серед непроходимих пралісів без жадних засобів до життя, без жадного приладдя для викорчовування лісу. Терпіли наші люди нужду, голод, вмирали від пошестей. В одній місцевості, Каштеляни, є аж три великі цвинтарища, де поховані жертви пошести, багато дітей між ними.

Отець Сергій, нащадок перших іміґрантів, чудово говорить українською мовою та цікаво слухати його розповіді. Далі розповідав, як в Ірасемщині, куди ми їдемо, нападали на наших людей тубільці, індіянське, найбільш дике з усіх, плем'я бутокуди, грабували та убивали наших людей. На пам'ять тих побитих старших і дітей в місцевості Моема стоїть великий хрест, що пригадує нащадкам про ті страшні часи. Цю місцевість ми відвідали другого дня.

У додатку до постійної небезпеки з боку напівдиких тубільців, мешканці Ірасемщини стали жертвою спору за прикордонні землі між північною частиною штату Санта Катаріна і Південною Параною, що довело до збройного зудару, і щойно федеральний уряд закінчив цей довготривалий спір, в якому дуже потерпіли українські поселенці цих місцевостей, пославши туди армію.

Ірасема має особливе місце в історії українського поселення в Бразилії, це наче символ мук і страждань, боротьби за існування та світле відродження української людини. Серед тих неспокійних часів, повних деморалізації і, здавалося б, неминучої загибелі українських людей в Бразилії, все ж таки переважив творчий дух, витривалість і незмиручість українського народу, який багато разів падав переможений, але все оживав наново.

Заки ще приїхали українські священики, тамошні мешканці в місцевості Ксавієр де Сільва побудували каплицю, де сходилися на молитви. Відтак прибули перші священики, і Сестри Служебниці та наші поселенці взялися до громадської роботи. Повстала перша „Просвіта", парохіяльна бібліотека. Сестри Служебниці почали провадити свою школу в 1911 році та помагали лікувати людей.

В 1915 році о. Януарій Кациловський заснував спортове товариство „Січ". Перші священики, які сюди приїхали, о. Кізима, о. Вжуховський та о. Януарій (він пробув 16 років на місійній праці в Бразилії) причинилися до зорганізування сильного релігійного осередку в Ірасемі. Тут побудовано церкву, семінарію та новіціят на „Ясній Горі", що видніла на цілу околицю. В 1922 році Ірасему відвідав Митрополит Андрей Шептицький.

В 1955 році з невідомих причин (підозрюють підпал) вибухла пожежа, яка знищила до тла всі церковні будинки та забудування, де згоріли неоцінені скарби архіву і бібліотеки оо. Василіян. Ірасемці дуже побожні і, маючи за собою вже таку велику церковну традицію, побудували нову церкву, але вже у підніжжі гори. На горі, де стоїть лише пропам'ятна каплиця, поставлено при дорозі Хресну дорогу. На долині, знову ж в скелі, мала капличка Люрдської Матері Божої, прекрашена різними квітами у вазонах, бож це каплиця у скелі. Взагалі в Ірасемі багато квітів, як і всюди в Бразилії. Цілий великий квітник перед домом Сестер, а також вздовж дороги на „Ясну Гору" безліч квітів.

(Продовження буде)

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. КАМІЛІ БОБ'ЯК
складаємо 10.00 долярів
на Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті.
•
ВП. Родині висловлюємо глибоке співчуття.
Марія і Лев ХАЛУПИ

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ІСТОРИЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ в СКРЕНТОНІ, Па.
з жалем повідомляє Українську Громаду,
що 4-го червня 1975 року, відійшов у Вічність,
заслужений член Бібліотеки в Ст. Катаринес, Онт., Канада

сл. п. ІВАН КУЗИЧ

•
Замість квітів на свіжу могилу, Управа Бібліотеки складає 25.00 дол. на Фонд англомовного видання великої Історії України-Руси Михайла Грушевського в рамках АНТІП.
•
Дружині Покійного Анні і дочці Славі та синові Любомирові з Родиною, складаємо глибоке співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої Тети
бл. п. КАМІЛІ БОБ'ЯК
на Українські Студії при Гарвардському Університеті
25.00 долярів зложили
Зеновія і Осип ГУЛЕЦ

Замість квітів на могилу
св. п.
Ярослави Анни Ганкевич
складаю 25.00 долярів
на Фонд будови церкви св. Юра в Ню Йорку
і радіопрограму.
Лос Анджелес, Каліф. Галина ГАНКЕВИЧ з Родиною

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас потойбік світу,
по довголітній недузі дня 12-го червня 1975 р.
о год. 12:45 ночі,
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМУСЯ та БУСЯ

бл. п.

ОКСАНА ЯМНЯК

чл. УНС 42-го Відд. ім. Т. Шевченка в Пассейку та
б. чл. Укр. Вільного Козацтва.

Цими рядками висловлюю свою щиро-глибоку подяку в першу чергу о. протопресв. Т. Форостісві, духовному отцеві Покійної, що ніс їй завжди духову поміч, за єлеопомазання в хаті та в шпиталі, за похоронні відправи, дві Панахиди та Сл. Божу в дні похорону. Моя доглибна щира подяка шк. тов. о. деканові І. Сиротинському з Торонта з церкви св. Миколая за прибуття на похорон, за виголошення на Панахиді дня 13-го червня глибоко богословську зворушливу промову; о. пароховi протопресв. Т. Форостісві за прощальне зворушливе слово в церкві св. Вознесіння в Кліфтоні; о. Вол. Базилевському за прибуття на цвинтар, щоб взяти участь у відправі віддати останню прислугу Покійній. Дякую численно зібраним на тризні. Дорогому проф. І. Коровицькому за слово про Покійну, о. дек. І. Сиротинському, голові Консисторії о. протопресв. А. Селепині за проказання молитви й теплу промову. Щиро дякую за промову шк. тов. д-рові Мирославові Прокопові, моєму сусідові з дому проф. Ст. Микитові з Честеру та за Сл. Божі. Дякую хресній мамі доні — Ліди-Зоні Саламасі з Рочестеру за прислання квітів і прибуття з чоловіком Іллею і сином Олесем на похорон та за Сл. Божі; за квіти 42-му Відд. ім. Т. Шевченка в Пассейку, Владиці Архиєп. Маркові за вислови співчуття; шк. тов. Галі Артюшенко з Чікаго за співчуття і за подарок у сумі 25.00 дол. на Церкву-Пам'ятник у Бавнд Бруку. Щиру подяку складаю на руки проф. д-ра М. Чировського, наукового секретаря, Управі НТІП; д-рові Б. Ковалеві від імени Вищого Проводу Гетьм. Руху й Головної Управи Укр. Гетьм. Організації Америки; мґр Я. Савці за Президію Ради Гетьм. Руху, а о. Вол. Базилевському за Управу Гетьм. Руху. Моя доглибна подяка моїм друзям проф. мґрові Василеві Смоцеві з Голлівуду та його Дружині Марусі. Так ж доглибна подяка моїм друзям Миколі й Надії Новакам з Лос Анджелесу за недоописання вислови співчуття в моєму горі. Моя подяка другові проф. д-рові І. Овечкові з Ґрілей, Колорадо. Досмертна моя подяка о. крилош. Юліянові Мититинові з Торонта за довголітні молитви — Сл. Божі. Моя щира подяка Mr. William J. O'Brien, boss of my daughter Lidia Balura, який прибув з Н. Й. до похор. заведення в Кліфтоні with Mr. Luis Martino, Jim Colligan and Frank Heaney. I thank very much Mr. and Mrs. William J. O'Brien for 6 Masses (celebrated in Rome), for Mass Mr. Jim Colligan, for 6 Masses Mr. and Mrs. William San Filippo (celebrated in Rome), Mr. and Mrs. J. Carrion and Grissen for Flowers.

Сердечно дякую панству інж. Р. Кобринському за прислання мені води з Фатіми й вислови співчуття; о. крилош. В. Білинському за воду з Люрду, шк. тов. Романові Тимчукові за участь у похороні, за прийняття Святих Дарів в намірені моєї Незабутньої Оксани та за Сл. Божу. Моя подяка шк. тов. Петрові Гулі з Чікаго з дружиною за вислови співчуття та за присилку на Сл. Божі. Моя подяка шк. тов. д-рові Вол. Качорові з Едмонтону, мґр І. Скочилясові з Філядельфії, інж. В. Яріші з Монтреалю та їхнім Родинам за прислання мені співчуття, як і тов. д-рові Р. Реймаровичеві. Товаришам о. Антонові Пакошеві за відправлення Сл. Божої в Вінніпеґу, а о. Мих. Вертунові в Польщі. Дякую за вислови співчуття п. ред. Драґанові, п. мґр Уляні Дячук, п. проф. ред. Л. Шанковському, проф. В. Федакової, о. д-рові Якову Костецькому, Владиці Архиєп. Андрієві, о. Миронові Стасіву з церкви св. Покрови в Торонті за відправлення Сл. Божої на просьбу мого односельчанина І. Козьоринського й його Дружини Катерини. Моя подяка другові мґр Василеві Бородачеві, пані Стефанії Артимович з Чікаго, п-ству Дидинським К. і М., (рідні мого друга пок. ред. Г. Которовича); письм. Гнатові Лозенкові, п-ні Г. Мандюк, п. Ірині Дибко, другові з Детройту Р. Юшкевичеві, другові ред. І. Дурбакові, маестрові І. Кучмакові й його Дружині Оксані, другові В. Мацькові з Дружиною, п. інж. В. Сім'янцеву з Вашінгтону, тіточ. братові Гр. Блюсві з Торонта за численні Сл. Божі, п-ву інж. Максимові й О. Олійникам, моєму другові-дружбові Миронові Лехові, п. інж. Я. Зубалеві. Особлива подяка другові д-рові Ст. Росоєі за поміщення клепсидри в „Вільному Слові"; п-ву д-рові Луці Луцеву з Дружиною, о. мітр. Дм. Савці, друзям Олі й Влодкові Платошам з Гартфорду, другові д-рові Мих. Чарторийському з Дружиною. Крім того усім, що чи то особисто, телеф. зложили мені свої співчуття. Та особлива моя подяка п. Я. Вежунковi, який через довгий час не покидав мене в моєму горі в часі безнадійної недуги Дружини.

Та ще моя подяка п. д-рові П. Грицакові за участь в Панахиді, в його дружині Раї за участь у похороні, п. Вол. Загайкевичеві за участь у Панахиді, п-ні Галюні Загайкевич-Мельничук за участь у похороні й тризні та п. Орестові Загайкевичеві.

Дякую за участь у похороні п-ні Галині Сегейда з рідньою, п-ні матці І. Калинич та п. інж. арх. Л. Калинич.

Дякую за Сл. Божі: п-ву Я. і Ірині Петрикам, п. д-р Б. Сливчук, п. Я. Вежунковi (2), д-рові Мих. і Марії Стефанів, родині Вол. Познахівського (2), п. Зенонові й Маргареті Познахівським (2), п. Мих. Драйчукові, родині п. інж. Вол. Бакальцеві, родині шк. тов. Анд. і К. Бук, п. І. Хомякові, п. проф. дир. О. Головацькому, п. І. Блихові, п-ву В. і А. Марущакам.

Крім того ще моя подяка п. Б. Дацьківському з дружиною, окруж. отам. Укр. Вільного Козацтва за участь у Панахиді й похороні, як і п. от. І. Стецьковичеві з дружиною за участь у Панахиді, п-ву д-рові І. Марченкові з дружиною, п-ву П. і К. Головачукам, п. Матвієві Лещукові, п-ву д-рові Ю. і Я. Германам, а безмежна моя подяка п. Р. Метельському, який в два тижні по смерти Дружини прибув з Торонта особисто скласти мені співчуття від себе, сестри та шваґра — Терещуків, та всім тим, кого я не зумів назвати моя сердечна подяка за участь у так сумній, останній туземній путі моєї Найдорожчої Дружини-Оксани.

Хай Всевишній, Ласкавий Господь нагородить Вас усіх своїми небесними Дарами.

Всім Вам вдячний:
ПЕТРО — чоловік
ЛІДА — доня з чоловіком ІВАНОМ
та внуком ПЕТРУСЕМ

У глибокому смутку повідомляємо,
що 7-го червня 1975 р., прийнявши Найсвятіші Тайни,
відійшла у Вічність

бл. п.

ІРИНА з РУБЧАКІВ МАРТИНЕЦЬ

дружина інж. МИХАЙЛА, кол. управителя
митрополичих дібр у Перегінську.
Тлінні останки Покійної спочили на українській ділянці цвинтаря Вальдфрідгоф у Мюнхені.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!
Чоловік — МИХАЙЛО
Син — ІВАН
Внуки
та [illegible] і дальша Родина в ЗСА і Европі

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Земляками, Теребовлянами
і Товаришами Зброї, що 2-го липня 1975 року помер у 77-му році життя
у [illegible], Мейн, кол. УСС, учасник Визвольних Змагань,
МИСТЕЦЬ-МАЛЯР

сл. п.

СЕВЕРИН БОРАЧОК

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в суботу, 12-го липня 1975 року перед полуднем.

У глибокому смутку:
сестра — ДАРІЯ КРОХМАЛЮК
брат — МАРІЯН з Родиною

Daria Krochmaluk, [illegible] Center Rd., Richmond, Maine 04357

Китай і СССР збільшили продукцію нафти

Пекін/Москва. — Китайське пресове агенство Сінхуа повідомило 7 липня, що в першій половині цього року продукція нафти в Китаю збільшилася на 24 відсотки порівняно з першим півріччям минулого року. Збільшилося також на 14 відсотків виробництво очищеної нафти порівняно з минулим роком. Ніяких точніших даних про кількість видобутої нафти в Китаю агенство не подало.

Московська „Правда" з 7 липня поінформувала, що в СССР продукція нафти за перше півріччя цього року збільшилася на 6.9 відсотка порівняно з таким же періодом в минулому році. Також „Правда" не подала даних про кількість видобутої нафти. Згідно з попередніми інформаціями, продукція нафти в СССР в першій половині 1974 року досягнула 224 мільйони метричних тонн, отже треба припускати, що в цьому році видобуто в СССР нафти біля 240 мільйонів метричних тонн. Господарським пляном на 1975 рік продукцію нафти в СССР встановлено на 489.4 мільйона метричних тонн, на 7 мільйонів тонн менше, як було передбачено 1971-1975 п'ятирічним пляном дев'ятої п'ятирічки.

На Оселі ім. О. Ольжича почалась активність

Кожна із наших осель має свій стиль, своєрідність дій, та свою місію. Оселя ім. Ольжича положена серед вінка українських поселень, — в міру можливостей, два десятки років сповняє своє завдання.

І в цьому році, знаменному своїми історичними річницями, на оселі почалась активність пропам'ятними відзначеннями століття першого поселення українців в цих околицях, Двісті-річчя Держ. Самостійности ЗСА та поклонові тим борцям на рідних землях, які серед найбільш понурих обставин захищають права та вольності людини й народів. Тому й в Богослужбі та святковій зустрічі ці пропам'ятні події та факти виносилось перед сумління громадян. Богослужбу правив О. В. Дашо, доповіді по-українськи виголосив мґр Т. Бак-Бойчук, по-англійськи — о. д-р І. Біланич. Деклямували сестри Михайлюк. Два вечори, 24-25-го травня ц. р. оркестра „Дніпро" чарувала музикою та співами.

Сьогодні на оселі не вгаває праця, щоб як слід зустріти літній сезон. Відновляються таборові приміщення, почато влаштування двох тенісових кортів-площ. Для допомоги столярським потребам приїхав вічний доброволець січовий стрілець Іван Попович із Клівленду. При тенісовій площі держить керівництво знаний приятель молоді В. Берізка.

Дня 25-го травня обрано Технічно-господарську комісію по влаштуванні бібліотеки та архіву, в складі: О. Ґранат голова, С. Селещко, скарбник та С. Букшована, інформативний референт.

Родина панства Харамбурів всеціло працює на оселі, де лиш зайде потреба. Інж. Іван Харамбура, який нещодавно перейшов операцію, виявляє небувалу працьовитість. Головою оселі є І. Харамбура мол. за професією учитель. В основному молодь є при заряді цієї оселі.

Т. Б. Б.

Компартія Індії піддержує Індіру Ганді

Ню Делі, Індія. — Центральний секретаріят комуністичної партії Індії опублікував заяву у зв'язку з проголошенням у країні надзвичайного стану і переведених урядом Індіри Ганді арештів провідних членів опозиційних партій. В комунікаті, в якому немає й тіні осуду поступування прем'єр - міністра Індіри Ганді, між іншим говориться, що „в Індії склалася критична ситуація, а відповідати за неї повинні реакційні партії та їх лідери, які намагаються пхнути країну в хаос і анархію". Справу безпорядків в Індії комуністи пов'язали з „американським імперіялізмом", який, мовляв, „загрожує незалежності, безпеці і єдності Індії, створюючи військові бази в районі Індійського океану і заохочуючи розкольницькі і контрреволюційні сили до акції". Комунікат закликає уряд Індіри Ганді „проводити політику, яка відповідала б життєвоважливим інтересам народних мас" і пропонує посилити дію для послаблення акцій „реакційних сил".

Заяву комуністів Індії передрукувала уся підсовєтська преса.

Президент пропонує зменшити ролю федерального уряду в розбудові шляхів

Вашінґтон. — У понеділок, 7 липня, президент Джералд Форд представив Конґресові плян, згідно з яким стейти і міста одержали б більшу контролю над розбудовою нових *шляхів*, а в той самий час цей плян зменшив би ролю, яку досі в цій ділянці відігравав федеральний Уряд. Підписуючи це послання до Конґресу в присутності 6-ох губернаторів, Президент заявив, що цей плян щодо розбудови шляхів є частиною загального пляну Білого Дому обмежити ролю федерального Уряду до „крайових справ", а збільшити повновласті стейтових урядів. Коментатори твердять, що це буде одна із головних тем, яку президент Форд наголошуватиме під час виборчої кампанії 1976-го року.

Конфлікт між СССР і Румунією на форумі ОН

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — Не зважаючи на виразний спротив СССР, Румунія почала робити дипломатичні заходи на форумі Об'єднаних Націй з метою забезпечити за собою місце в комісії, завданням якої буде перевести розгляд дотеперішнього статуту ОН. Румунам йдеться про те, щоб їхня репрезентація в цій комісії одержала статус обсерватора незалежно від того, що згідно з практикою при обсаді комісій, місця одержують країни, які репрезентують окремі географічні райони світу. Згідно з рішенням совєтського бльоку, що його доведено до відома президентові Генеральної Асамблеї ОН Абделязізові Бутефлікові з Альжирії, представниками східнього (совєтського) бльоку у комісії визначені СССР, Югославія, Чехо-Словаччина, Східня Німеччина і Польща.

Румунська делеґація робить заходи, щоб дістати підтримку бльоку т.зв. неприєднаних країн Азії і Африки та Південної Америки, хоч її членство у Варшавському Пакті утруднює ці її заходи. В минулому році ця група не підтримала Румунії з цієї причини, але тепер румунські дипломати надіються, що таку підтримку одержать і це уможливить Румунії забезпечити на форумі ОН за собою статус, який свідчитиме про її незалежність від СССР і совєтського бльоку.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЛИПНЯ 1975 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд. о год. 7 веч. в приміщеннях УНДому в Ірвінґтоні. Проситься чл. вирівняти вкладки та забрати дивіденди. — Стефанія Стеців, гол., Леся Назарук, кас., Ю. Барашок, фін. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання чл. вкладок від чл. Т-ва Дністер — 430 Відд. за місяць липень, як слідує: 11 липня від 6-7:30 веч. в Домі УНС, 5004 Н. Олд Йорк Рд.; від год. 7:30-9 веч. в Укр. Домі, 23 і Браун вул. Проситься вирівняти вкл. і вибрати дивіденду. У всіх Відд. справах звертатися на адресу: І. Книгницький, 249 Вест 64 Аве., Філя., Па. 19126. Тел. WA 4-6088. — Д-р. І. Скальчук, гол., І. Книгницький, секр.

НЕДІЛЯ, 13-го ЛИПНЯ 1975 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Управа 292 Відд. повідомляє, що в місяці липні і серпні сходин не буде. Дивіденди проситься відбирати кожної п'ятниці від год. 6-ої до 8-ої вечора в УНДомі. — Т. Тимочко, гол., П. Федик, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 20-го ЛИПНЯ 1975 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Піврічні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд., о год. 1:30 по пол. в Укр. - Ам. Клюбі, 292 Гадсон Авеню. На порядку: звіти К. Комісії з діяльності Б-ва. Проситься членство прибути. — М. Яремчук, рек. секр.

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРУНЕЛЯ МОРОЗ, членка УНС Відд. 338 Т-ва Запор. Січ в Честер, Па., померла 27 червня 1975 р. на 78 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1950 р. Похорон відбувся на цвинтарі Лайн Крант у Лінвуд, Па.
Вічна їй Пам'ять!
Секретар

ІРЕНА М. БУРЯК, членка УНС Відд. 63 Т-ва Січ в Форд Ситі, Па., померла 21 червня 1975 р. на 58 р. ж. Нар. в Кіттен, Па. Полишила в смутку Івана Буряк. Похорон відбувся на укр. кат. цвинтарі св. Марії.
Вічна їй Пам'ять!
М. Турко, секр.

МАРІЯ МАЙКОВСЬКА, членка УНС Відд. 45 Т-ва Любов у Філядельфії, Па., померла 8 червня 1975 р. на 76 р. ж. Нар. в Україні і стала членкою УНС в 1946 р. Полишила в смутку Катерину Сендлінгер. Похорон відбувся 12 червня ц. р. на цвинтарі св. Марії, Факс Чейс, Філядельфія, Па.
Вічна їй Пам'ять!
Секретар

РОЗА ПОЙДАК, членка УНС Відд. 180 Т-ва ім. І. Франка в Акрон, Огайо, померла 9 червня 1975 р. на 57 р. ж. Нар. в Бетлегем, Па. і стала членкою УНС в 1952 р. Полишила в смутку мужа Артура, матір Катерину, сестер Анну і Гелену. Похорон відбувся 12 червня ц. р. на цвинтарі Голи Крос в Акрон, Огайо.
Вічна їй Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ СМОЛЕНЬ, членка УНС Відд. 156 Т-ва ім. Т. Шевченка в Честер, Па., померла 24 червня 1975 р. на 80 р. ж. Нар. в Україні і стала членкою УНС 1944 р. Полишила в смутку родину. Похорон відбувся на цвинтарі Честер Рураль, Честер, Па.
Вічна їй Пам'ять!
М. Новак, секр.

ЄВА ІВАНОЧКО, членка УНСоюзу Відд. 297 Б-ва св. Степана в Верносборо, Па. померла 26 червня 1975 р. на 91 р. ж. Нар. в Україні і стала членкою УНС 1933 р. Полишила в смутку дітей: Миколая, Анну, Софію, Юлію, Івана, Степана і Теодора, сестру Марту, 12 внуків і 12 правнуків. Похорон відбувся 30 червня ц. р. на цвинтарі св. Марії в Спанґлор, Па.
Вічна їй Пам'ять!
Н. Селестак, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7329. Тарзан і генерал Ітс плянують

Ми, генерале, вже в тій околиці, де залишили Тарзана!

Ти кружляй, а я постараюсь сполучитися з ним цим „вокі-токі"!

Тут генерал Ітс... Кличу Тарзана!

Вас чути голосно і виразно, генерале!

Чи ти знайшов капітана Більського?..

Так, генерале Ітс! Він ще живий... Але ми мусимо негайно старатися врятувати його!!!